

**MÅLBESKRIVELSE FOR
SPECIALLÆGEUDDANNELSEN I
ANÆSTESIOLOGI – HOVEDUDDANNELSE**

DAS AIM

*Dansk Selskab for
Anæstesiologi og Intensiv Medicin*

Målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i anæstesiologi

Redaktion
Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

Emneord: Målbeskrivelse, speciallægeuddannelsen, speciale, anæstesiologi

Kategori: Vejledning

Sprog: Dansk

URL: <http://www.sst.dk>

Versionsdato: Januar 2014

Format: pdf

Udgivet af: Sundhedsstyrelsen

Forord

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007 om uddannelse af speciallæger godkender Sundhedsstyrelsen målbeskrivelser for de lægelige specialer. Målbeskrivelserne angiver de teoretiske og praktisk-kliniske kompetencer, som kræves for at opnå tilladelse til at betegne sig som speciallæge i det enkelte speciale.

Målbeskrivelserne for de lægelige specialer udarbejdes i tæt samarbejde med de videnskabelige selskaber.

Målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i Anæstesiologi er udarbejdet af en udpeget arbejdsgruppe under DASAIM, Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin.

Uddannelse og Autorisation
Sundhedsstyrelsen

Januar 2014

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
Indholdsfortegnelse.....	4
1 Indledning	5
2 Den generelle del	5
3 Den specialespecifikke del.....	5
3.1 Beskrivelse af specialet Anæstesiologi	5
3.2 Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb	7
3.3 Introduktionsuddannelse	9
3.4 Hoveduddannelsen	9
3.4.1 Kompetencer	9
3.4.2 Liste med specialets obligatoriske kompetencer.....	11
3.4.3 Obligatoriske specialespecifikke kurser.....	29
3.4.4 Obligatorisk forskningstræning.....	30
4 Dokumentationsdel	31
4.1 Logbog for introduktionsuddannelsen.....	32
4.2 Logbog for hoveduddannelsen	33
4.2.1 Obligatorisk kompetence	33
4.2.2 Attestation for gennemført forskningstræning.....	42
4.2.3 Attestation for godkendte ansættelser	42
5 Nyttige links.....	43
5.1 Generelle links.....	43
5.2 Specialespecifikke links	43

1 Indledning

I henhold til § 2 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007 (med senere tilføjelser) om uddannelse af speciallæger godkender Sundhedsstyrelsen målbeskrivelserne for de lægelige specialer.

Målbeskrivelserne præciserer de minimumskompetencer, der skal opnås og godkendes i løbet af lægens uddannelse til speciallæge.

De videnskabelige selskaber har en naturlig faglig interesse i at sikre, at kompetencerne i målbeskrivelserne er relevante og opdaterede, dels i forhold til den faglige udvikling i specialerne og dels baseret på den erfaring, der opnås under anvendelsen af målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer i uddannelsesforløbene.

Der udarbejdes adskilte målbeskrivelser for specialespecifikke introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb.

2 Den generelle del

Der knytter sig en række lovmæssige regler og begreber til speciallægeuddannelsen som er ens for alle målbeskrivelser, på tværs af specialer og for introduktions- og hoveduddannelserne.

På [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#) er den danske speciallægeuddannelse nærmere beskrevet, herunder lovgrundlag, organisation, opbygning, aktører, terminologi med mere.

3 Den specialespecifikke del

Denne del af målbeskrivelsen beskriver specialet, de kompetencer der som minimum skal opnås samt specialets anbefalinger til læringsstrategier og fastlagte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Ligeledes beskrives de obligatoriske specialespecifikke kurser og forskningstræning.

3.1 Beskrivelse af specialet Anæstesiologi

Anæstesiologi er et tværgående klinisk speciale, som indeholder følgende fire funktionsområder:

1. Anæstesi og perioperativ medicin
2. Intensiv medicin
3. Smertebehandling
4. Akut-, traume- og præhospitalsmedicin

Der er ansat ca. 1200 læger i anæstesiologi Danmark, heraf omkring 700 speciallæger. Den overvejende del af anæstesiologerne er ansat på hospitaler med funktion enten bredt inden for specialet eller knyttet til specifikke operative specialer eller et af anæstesiologiens funktionsområder. Et fåtal fungerer uden for hospitalssektoren som privat praktiserende speciallæger på fuld tid.

Anæstesi og perioperativ medicin

Anæstesi og perioperativ medicin omfatter bedøvelse og varetagelse af patienten før, under og efter operation eller undersøgelse. Anæstesiologi er et relativt ungt speciale, som blev etableret i 1950. I specialets første mange år var fokus primært på patienten i den operative fase, men gradvis har fokus bredt sig til længere dele af patientforløbet, både før og efter operationen. Dette helhedssyn på patientforløbet afspejler sig i udvikling af metoder og teknikker specielt med henblik på forebyggelse af komplikationer og langsigtede planer for den postoperative periode.

Udviklingen går i retning af tættere samarbejde og dialog med kirurgerne om såvel det enkelte patientforløb som forsknings- og udviklingsinitiativer for varetagelse af typiske patientkategorier.

Intensiv medicin

Intensiv medicin omfatter multidisciplinær og organrelateret observation, diagnostik, behandling og pleje af patienter med potentielt reversible svigt af et eller flere organsystemer. Der skelnes mellem flere typer af intensive afdelinger:

- Multidisciplinær intensiv afdeling, som modtager patienter fra flere grundspecialer.
- Monodisciplinær intensiv afdeling, som er indrettet til en speciel kategori af patienter, f.eks. pædiatri, thorax- og neurokirurgi.
- Postoperativ intensiv afdeling, som varetager patienter efter større kirurgisk indgreb, hvor der er behov for mere omfattende observation og behandling, f.eks. respiratorbehandling.

Smertebehandling

Smertebehandling omfatter diagnostik og behandling af patienter med akutte og langvarige/kroniske smertetilstande. Smertebehandling blev i midten af 1980'erne etableret som en specifik disciplin inden for anæstesiologien. Der skelnes mellem 3 hovedtyper af smerter:

- Akutte smerter
- Smertetilstande som led i kræftsygdom/maligne smertetilstande
- Langvarige/kroniske ikke-maligne smertetilstande

I Danmark omfatter begrebet 'akutte smerter' ikke de postoperative smerter, fordi de ses som en integreret del af den perioperative håndtering af patienter. De fleste anæstesiafdelinger i Danmark deltager i behandling af akutte smerter og cancersmerter. Enkelte steder findes egentlige tværfaglige smerteklinikker, som tager sig af de mere komplicerede ikke-maligne kroniske smertetilstande, ofte i et tværfagligt samarbejde med andre specialer og faggrupper.

Akut-, traume- og præhospitalsmedicin

Akut-, traume- og præhospitalsmedicin omfatter multidisciplinær primær varetagelse og transport af patienter med akut livstruende tilstand som følge af sygdom eller traume samt deltagelse i katastrofemedicinsk organisation. Den anæstesiologiske funktion vedr. akut-, traume- og præhospitalsmedicin findes inden for flere områder:

- Akut medicin i hospitalet: varetagelse af patienter med akut livstruende tilstand som følge af sygdom eller ulykkestilfælde samt hjertestop- og akut service på hospitalets afdelinger.
- Præhospitalsmedicin: f.eks. lægeambulancer, en del af et lægehold eller udrykningsteams ved større ulykker og katastrofer.
- Katastrofeberedskab: koordination, organisation og udvikling af beredskabsplaner, beredskabsøvelser, m.m.

Forskning

DASAIM er det videnskabelige hovedselskab for anæstesiologi og intensiv medicin i Danmark. Inden for anæstesiologien udføres såvel klinisk forskning som basalvidenskabelig forskning. Tendensen går i retning af, at forskerne organiserer sig i større, multiprofessionelle forskergrupper. Forskning i uddannelse er højt på dagsordenen. Siden år 1999 har anæstesiologien haft en Cochrane gruppe, som laver systematiske reviews af klinisk forskning.

Kvalitetssikring

På kvalitetssikringsområdet er indsatsen især rettet mod sikkerhed af medicinsk teknisk udstyr og mod systematisk indsamling af data vedrørende risiko og komplikationer ved anæstesi. Der har siden 1972 været en klinisk database for patienter med nedsat kolinesterase. Derudover findes en database for malign hypertermi, en anæstesiologisk allergi database og dansk anæstesi database. Udviklingen går i retning af etablering af større databaser til indsamling af data om patientkategorier bredt for at afdække komplikationsfrekvenser og risiko ved anæstesi.

Uddannelse

Anæstesiologi er primært en postgraduat disciplin, men er tiltagende repræsenteret i den prægraduate uddannelse. Der findes en forening for studenter med særlig interesse for anæstesiologi, Studerendes Anæstesiologiske og Traumatologiske Selskab (SATS).

Specialet har siden 1986 haft en forening for yngre anæstesiologer, FYA, som primært har uddannelsesspørgsmål på dagsordenen. Foreningen var initiativtager til kurser for introduktionsuddannelsen, som siden 1992 har været varetaget af regionernes anæstesiafdelinger i et samarbejde.

Speciallægeuddannelsen er forankret i DASAIM og dettes uddannelsesudvalg. I speciallægeuddannelsen har der fra specialets oprindelse i 1950 været formelle kurser. Form og indhold i kurserne har været under stadig udvikling og bliver i stigende grad baseret på interaktive læringsmetoder, som f.eks. simulationsbaseret træning. I 1992 udvikledes den første fuld-skala simulator i Danmark til at træne håndtering af kritiske situationer. I dag findes der simulationscentre/faciliteter flere steder i landet.

Efteruddannelse

I Skandinavien findes fem formaliserede efteruddannelser, indenfor intensiv medicin, smertebehandling, børneanæstesi, akut og præhospitalsbehandling og avanceret obstetrisk anæstesi. Disse uddannelser er 2-årige og varetages af Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine, SSAI. Derudover findes nogle europæiske diplomuddannelser indenfor forskellige områder af anæstesiologien.

3.2 Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb

Missionen for speciallægeuddannelsen i anæstesiologi er at sikre en kompetent varetagelse af patienter og anæstesiologiske ydelser samt at sikre en systematisk kompetenceudvikling af de uddannelsessøgende. Uddannelsen sigter mod at uddanne speciallæger, som kan håndtere de patienter, som kræver anæstesiologisk assistance i en funktionsbærende enhed. Uddannelsen indeholder en præsentation af specialets mange forskellige funktions- og ekspertområder og danner grundlag for, at speciallægen kan videreuddanne sig og udvikle sin egen faglige profil.

Uddannelsens opbygning

Speciallægeuddannelsen i anæstesiologi består af en 1-årig introduktionsuddannelse og en 4 årig hoveduddannelse. Hoveduddannelsen består af flere uddannelsesforløb, som er placeret på flere forskellige hospitaler. En del af uddannelsen foregår i højt specialiserede enheder.

Uddannelsen foregår ved ansættelse i yngre læge stillinger, som annonceres på Lægeforeningens hjemmeside www.laegejob.dk og på Videreuddannelsessekretariaternes hjemmesider i hver af de tre uddannelsesregioner. Der er i alt 92 introduktionsstillinger (2012), og der opslås hvert år 54 (2012) stillingsforløb til hoveduddannelse i anæstesiologi. Kvalifikationskravet til hoveduddannelsen er godkendt introduktionsuddannelse.

Uddannelsens sammensætning og indhold

Den uddannelsessøgende vil uanset uddannelsessted få erfaring med anæstesi til dagkirurgi, anæstesi til parenkymkirurgi, gynækologi, obstetrik, børnekirurgi, øre-næse-hals-/øjenkirurgi, neurokirurgi, thoraxkirurgi, karkirurgi, ortopædkirurgi, anæstesi uden for operationsgang (f.eks. billeddiagnostik, NCE-behandling), intensiv medicin, smertebehandling samt akut-, traume- og præhospitalsbehandling.

Omfanget af allokering til hvert område vil være beskrevet i detaljer i uddannelsesprogrammet for uddannelsesforløbet. Sammensætningen vil være afstemt målene for uddannelsen og tilpasset sundhedsvæsenets organisation i uddannelsesregionen (nord, syd eller øst) og regionen (politisk). Sammensætningen tilrettelægges i et samarbejde mellem de afdelinger og afsnit, som uddannelsesforløbet består af. DASAIM's anbefalinger vedr. sammensætning af uddannelsesforløb findes i 'Håndbog for uddannelsen i anæstesiologi'.

Kursusrækken

De obligatoriske kurser omfatter de generelle kurser i vejledning og organisation og ledelse. Disse kurser tilrettelægges i regionerne eller af Sundhedsstyrelsen og er beskrevet af disse instanser. Endvidere er der i hoveduddannelsesforløbet specialespecifikke kurser, i alt 30 dage/210 timer for den enkelte læge. Kurserne skal ses som et supplement til den kliniske oplæring. På kurserne gennemgås teoretiske aspekter af anæstesiologien og flere af kurserne er færdighedstræning i simulationsscenarier. Færdighedstræningen retter sig mod områder, som er vanskelige at opøve systematisk i praksis pga. sjælden forekomst i klinikken eller situationernes akutte eller komplekse karakter. Kursusrækken og de tilknyttede aktiviteter er planlagt af Uddannelsesudvalget i DASAIM i samarbejde med hovedkursuslederen og de af selskabet udvalgte delkursusledere, som kommer fra alle 3 uddannelsesregioner. På www.dasaim.dk findes en oversigt over kurserne. Kursusrækkens indhold herunder formål med kurset, undervisnings- og evalueringsmetoder er beskrevet i sektion 3.4.3.

Kursusrækkens indhold

Undervisningsmetoder varierer fra færdighedskurser, workshops og seminar til elementer baseret på e-learning eller fjernundervisning. Kurserne er primært baseret på aktiv indlæring, hvor deltagerne har forberedt sig enten ved have løst en opgave inden kurset (adgangsbillet) eller ved at have forberedt sig på at præsentere en case på selve kurset. Der anvendes simulatorer i kurserne, enten i form af mikrosimulatorer (pc-baseret), færdighedstrænere eller fuld-skala simulatorer. I takt med at der udvikles bedre og flere redskaber kan anvendelsen af f.eks. mikrosimulationsprogrammer foregå hjemme, som en forberedelse til kurset eller daglig klinik. Der anvendes i mindre grad forelæsninger som en del af enkelte kurser.

Kurserne repræsenterer oftest en blanding af de forskellige undervisningsmetoder på den enkelte kursusdag. Der er generelt en del forberedelse til kurserne, i form af opgaveløsning som viser en basal forståelse for emnet. Det er i visse tilfælde obligatorisk, at den uddannelsessøgende skal have løst en opgave inden han/hun kan deltage i kurset.

Forskningstræning

Formålet med forskningstræningen er at opøve den uddannelsessøgendes holdning og evne til kontinuerligt at udvikle anæstesiologisk praksis på et videnskabeligt grundlag. Målet er, at den uddannelsessøgende kan anvende en systematisk tilgang til dette, og oplæringen sigter derfor mod at lære den uddannelsessøgende:

1. Systematisk vurdering af praksis
2. Indkredsning og definition af problemstilling
3. Formulering af forskningsspørgsmål
4. Systematisk indhentning af data/information, herunder videnskabelig litteratur
5. Analyse og vurdering af data/information, herunder kritisk vurdering af videnskabelig litteratur
6. Diskussion og fortolkning af resultatet

Ovenstående punkter skal ses som en ramme for denne systematik og skal forstås bredt.

I hoveduddannelsen vil der være kurser til støtte for forskningstræningen, som indeholder metodelære, statistik og videnskabsteori. I afdelingerne foregår der kontinuerligt dialog vedr. den videnskabelige basis for praksis. Derudover har flere afdelinger regelmæssigt formelle sessioner med diskussion af den nyeste litteratur. Forskningstræningen omfatter gennemførelse af et projekt. Projektet kan være en instruks vedr. en given procedure i afdelingen, et kvalitetssikringsprojekt, et forsknings- eller udviklingsprojekt, en litteratur-opgave eller lignende.

Praktiske forhold vedrørende forskningstræning er beskrevet i hver uddannelsesregion på Videreuddannelsessekretariaternes hjemmesider, find link på sidste side i denne målbeskrivelse.

3.3 Introduktionsuddannelse

Se målbeskrivelse for anæstesiologisk introduktionsuddannelse.

3.4 Hoveduddannelsen

3.4.1 Kompetencer

De enkelte kompetencer, som skal vurderes, er her beskrevet, så det fremgår hvilke af de 7 lægeroller, der indgår i kompetencen. Der er angivet anbefalede læringsstrategier, som afdelingen kan vælge mellem. Den/de anførte metode(r) til kompetencevurdering er obligatoriske.

Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering

Kompetencekort og vejledninger ligger på www.dasaim.dk under uddannelsesudvalg.

Vurdering af den uddannelsessøgende

Vurdering af den uddannelsessøgende tjener to hovedformål: Facilitering af læring og dokumentation af kompetence. Kompetencevurderingen foregår kontinuerligt undervejs i uddannelsen og giver således information om den uddannelsessøgendes udvikling og er samtidig et væsentligt fundament for planlægning og justering af uddannelsesforløbet.

Generel vurdering og Mini Clinical Examination (Mini Cex)

Regelmæssigt gennem uddannelsesforløbet foretages en formativ generel vurdering og en formativ Mini Cex af den uddannelsessøgendes handlings- og væremåde, dvs. en vurdering af, hvad den uddannelsessøgende gør i praksis. Denne vurdering er relateret til de beskrevne mål for kompetence. Den generelle vurdering og Mini Cex foretages før afslutning af hvert relevant uddannelseselement, f.eks. thoraxanæstesi, neuroanæstesi, intensiv terapi eller efter en nærmere fastsat periode. Disse tidspunkter vil fremgå af uddannelsesprogrammerne. I slutning af sidste uddannelseselement foretages sidste generelle vurdering og sidste Mini Cex, som betragtes sufficient når vurderingen af kompetencerne befinder sig i på forventet niveau eller over forventet niveau. Såfremt det vurderes at dette ikke kan opnås, planlægges indsats i god tid, evt. i samarbejde med Det Regionale Videreuddannelsessekretariat.

Den generelle vurdering omfatter også kontinuerlig monitorering af kvantitet og kvalitet i arbejdet, f.eks. *Cusum-skoring af procedurer og erfaringsregistrering*.

Cusumskoring

Cusumskoring er en kvalitativ registrering af (succesrate for) udførelsen af 4 procedurer: Spinalanæstesi, epiduralanæstesi, CVK og A-kanyle. Cusumskoring er ikke obligatorisk i hoveduddannelsen. Den kan dog med fordel anvendes i perioder hvor man selv eller ens vejleder mener at der er problemer med udførelsen af én eller flere af de fire procedurer.

Erfaringsregistrering

Den uddannelsessøgende fører kontinuerligt erfaringsregistrering på udvalgte anæstesiologiske ydelser og patientkategorier efter nærmere aftale med den uddannelsesansvarlige overlæge eller kliniske vejleder på en given afdeling eller afsnit. Emner for erfaringsregistreringen vil være baseret på afdelingens nøgleydelser og patientgrundlag. Ved uddannelsessamtalerne medbringes en udskrift af, eller erfaringsregistreringen gennemgås på PDA/computer m.h.p. justering af de kliniske aktiviteter, således at afdelingens mål for erfaringsregistrering kan opfyldes. Den uddannelsesansvarlige overlæge eller den kliniske vejleder attesterer for opfyldelsen af de på afdelingen/afsnittet stillede krav for erfaringsregistrering på den generelle vurdering.

Specifikke vurderinger

De specifikke vurderinger foretages i relation til konkrete opgaver og situationer. De specifikke vurderinger bruges til at give information om, hvorvidt den uddannelsessøgende *kan udføre* en opgave korrekt og endelig *refleksion og elaborering* over praksis.

Specifikke vurderinger af *kvaliteten af arbejde*, som er udført, kan foretages på baggrund af gennemgang af journalmateriale eller andre former for dokumentation af kvalitet i praksis, f.eks. udtalelser eller tilbagemelding fra andre, journal-audit, m.m. Disse dokumentationer kan indsamles af den uddannelsessøgende i porteføljen og danne baggrund for kompetencevurdering.

Specifikke vurderinger af den uddannelsessøgendes evne til *refleksion og elaborering* over praksis retter sig specielt mod situationer og hændelser, som er uforudsigelige eller som ikke har nogen entydig løsning. Fokus er på systematisk analyse af praksis og læring fra praksis i relation til teorien og den videnskabelige litteratur. Denne type vurdering kan være baseret på mundtlig eller skriftlig redegørelse på baggrund af en eller flere patientforløb eller situationer.

Diverse skemaer til specifikke og generelle vurderinger findes i porteføljen. Dokumentationen for kompetence fra de forskellige kompetencevurderinger og kilder samles i porteføljen sammen med anden dokumentation, som den uddannelsessøgende ønsker at kunne fremvise.

Hvis der i løbet af hoveduddannelsen opstår problemer med at godkende et uddannelseselement følges Sundhedsstyrelsens vejledning for kompetencevurdering af lægelig videreuddannelse.

3.4.2 Liste med specialets obligatoriske kompetencer

Denne liste angiver de kompetencer speciallægen som minimum skal besidde, med konkretisering af kompetencen, de anbefalede læringsstrategier og de(n) valgte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Kompetencevurderingsredskaber findes i porteføljen på www.DASAIM.dk

Anæstesiologisk ekspert				
<i>Anæstesi</i>				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
1	<i>Demonstrerer i varetagelsen af anæstesiologiske opgaver og problemstillinger en basalteoretisk, klinisk og situationsbestemt viden og forståelse samt sufficente kliniske færdigheder</i>	• Varetager anæstesi og perioperativ medicin til indgreb indenfor kirurgi, gynækologi, ortopædkirurgi, alle ASA-klasser til såvel mindre som og større kirurgi. • Foretager præoperativ risikovurdering under hensyn til patientens komorbiditet og foretager evt. optimering af patient. • Kan redegøre for livsstilsfaktorer, som påvirker morbiditet og mortalitet i forbindelse med anæstesi og operation, og kan redegøre for hensigtsmæssig præoperativ information, undersøgelse og optimering i forhold til disse. • Udarbejder rationel plan for det perioperative forløb, herunder monitorering og valg af anæstesimetode(r), inklusive per- og postoperativ smertebehandling, herunder ultralydsvejledte/nervestimulerede nerveblokader når indiceret Forebygger og håndterer mulige komplikationer og hændelser undervejs. • Kan varetage relevant perioperativ monitorering; herunder vurdering af væske og transfusionsbehov, f.eks. vha. FATE. • Kan varetage diagnostik og behandling af koagulopati hos multitransfunderet patient samt kendskab til behandling af transfusionskomplikationer. • Udarbejder rationel plan på baggrund af protokollerede patientforløbsbeskrivelser og afviger fra disse når påkrævet. • Fører erfaringsregistrering på relevante procedurer og patientbehandlinger.	Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Selvstudium Specialespecifikke kurser	Formativ generel vurdering efter hvert uddannelseselement. Summativ generel vurdering i slutning af sidste uddannelseselement. Kompetencevurderinger nr. 1, 2 Udvalgte erfaringsregistreringer.

2	<i>Informerer patienten om det perioperative forløb og evt. risici og indhenter informeret samtykke til specifikke procedurer</i>	• Kan varetage patientidentifikation, information og indhente informeret samtykke hos habil, midlertidig og permanent inhabil patient.	Uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Selvstudium	Formativ generel vurdering efter hvert uddannelseselement
3	<i>Gennemfører det perioperative patientforløb i henhold til planen. Anvender relevante sikkerhedsforanstaltninger, er årvågen og forudseende og integrerer information fra monitoreringsdata, de kliniske symptomer og det operative indgreb i en helhedsbedømmelse af patientens tilstand.</i>	• Baserer planen på en integreret fortolkning af klinisk og paraklinisk information samt patofysiologisk betydning af konkurrerende tilstande i relation til anæstesi og operation. • Planlægger og anvender relevant hæmodynamisk monitoreringsgrad • Reagerer relevant og adækvat ved ændringer i patientens tilstand. • Har opnået en forståelse for anæstesiologiens rolle i udvikling og gennemførelse af det accelererede patientforløb med fokus på minimal sygeliggørelse af patienterne.	Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Selvstudium Specialespecifikt kursus	Formativ generel vurdering efter hvert uddannelseselement. Summativ generel vurdering i slutning af sidste uddannelseselement. Formativ mini Cex efter relevante uddannelseselementer. Summativ mini Cex vurdering i slutning af sidste uddannelseselement. Kompetencevurdering nr. 3
4	<i>Foretager effektiv overlevering af patienten til postoperativ fase</i>	• Beskriver plan for monitorering og behandling samt kriterier for udskrivelse fra postoperative observationsafsnit til afdeling eller til hjemmet.	Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan	Formativ generel vurdering efter relevante uddannelseselementer.
5	<i>Baserer planen for det elektive og det akutte perioperative patientforløb på en afvejning af anæstesiologisk vurdering, respekt for patientens ønsker, i dialog med kirurgen samt de organisatoriske, teknologiske og menneskelige ressourcer</i>	• Vurderer opgavens sværhedsgrad og kompleksitet i forhold til egne ressourcer og kvalifikationer samt den lokale organisations ressourcer og kvalifikationer. • Samarbejder med team. • Organiserer og leder et effektivt arbejdsflow på operationsgangen • Foretager kritisk analyse og refleksion over det faktiske forløb. • Kommunikerer adækvat med teamet, udnytter de menneskelige og teknologiske ressourcer hensigtsmæssigt og tilkalder behørig assistance ved behov. • Bedømmer i samarbejde med relevante parter behov for evt. ekspertbistand eller overflyttelse til højt specialiseret enhed. • Kommunikerer adækvat med kirurg, med patient og med pårørende.	Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Selvstudium	Formativ generel vurdering efter relevante uddannelseselementer. Summativ generel vurdering i slutning af sidste uddannelseselement. Formativ mini Cex efter relevante uddannelseselementer. Summativ mini Cex vurdering i slutning af sidste uddannelseselement.

6	<i>Bevarer ro og overblik ved uforudset hændelse</i>	• Iværksætter rationelle tiltag til stabilisering af patientens tilstand. • Iværksætter systematisk afdækning af årsager eller fejl. • Indberetter utilsigtede hændelse når påkrævet. • Informerer patient om hændelse og rettigheder.	Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Selvstudium Specialespecifikt kursus	Formativ generel vurdering efter relevante uddannelses-elementer. Kompetencekort nr. 19
7	<i>Dagkirurgi: Kan varetage patientforløb og anæstesi til dagkirurg.</i>	• Informerer patienten om det planlagte forløb. • Afgør i samarbejde med kirurgen om patienten er egnet eller ikke egnet til dagkirurgi. • Planlægger og varetager det perioperative forløb i forhold til patientens comorbiditet. • Varetager per- og post operativ smertebehandling. • Beskriver plan for udskrivelse fra opvågningsafsnit til hjemmet eller til afdeling. • Indgår i et tværfagligt teamsamarbejde. • Organiserer og leder et effektivt arbejdsflow.	Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Selvstudium	Godkendt klinisk ophold Formativ generel vurdering efter relevante uddannelses-elementer. Udvalgte erfaringsregistreringer.
8	<i>Anæstesi uden for operationsgang: Kan varetage anæstesiologisk assistance til diverse indgreb</i>	• Kan anvende sikkerhedsprocedurer og udstyr på stedet. • Sikrer information og kommunikation med teamet og at teamet har den nødvendige kompetence. • Gennemfører sedation/anæstesi, og observation af patienter til f.eks. interventions radiologiske undersøgelser, ECT-behandling, mm.	Klinisk oplæring Selvstudium	Vejledersamtale Udvalgte erfaringsregistreringer.
9	<i>Avanceret luftvejshåndtering: Kan varetage håndtering af såvel den normale som den forventede eller uventede vanskelige luftvej</i>	• Identificere prædiktorer for vanskelig maskeventilation eller intubation samt diskutere mulige foranstaltninger til forebyggelse af uventet vanskelig luftvej. • Kan anvende algoritme ved håndtering af uventet vanskelig luftvej, herunder overvejelser i relation til kirurgisk indgreb og andre omstændigheder. • Har gennemgået træning i nødtrakeotomi (cricothyreodotomi) på fantom.	Klinisk oplæring Speciale specifikt kursus	OSCE på specialespecifikt kursus Uddannelseplan/rapport Udvalgte erfaringsregistreringer.

10	<i>Obstetrisk anæstesi: Kan varetage anæstesiologisk assistance ved forløsning vaginalt og anæstesi- og perioperativt forløb ved sectio samt håndtering af det nyfødte barn</i>	• Kan redegøre for og varetage specielle patofysiologiske forhold hos moder og barn ved normal og kompliceret graviditet i forbindelse med anæstesiologisk assistance ved forløsning vaginalt og ved sectio både elektivt og akut. • Kan redegøre for og varetage anæstesiologisk assistance ved kompliceret graviditet, herunder præeklampsi, eklampsi, abruptio, misdannelser hos barnet, flerfoldsgraviditet, m.m. • Kan redegøre for og varetage anæstesiologisk assistance ved ekstruterin graviditet og post partum blødning. • Kan foretage rationelt valg af anæstesiform generel vs. regional i relation til akut/elektivt sectio, herunder valg af epidural vs. spinal anæstesi. • Kan varetage postoperativ smertebehandling. • Kan håndtere særlige etiske dilemmaer i relation til moder og barn ved komplikationer. • Kan anvende retningslinjer for stabilisering af nyfødte i relation til gestationsalder og apgarscore, herunder standarddosering af medikamina i samarbejde med pædiater og/eller børneanæstesiolog. • Kan indgå i teamsamarbejdet og varetage kommunikation med team, patient og pårørende ved både elektivt og akut sectio.	Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Selvstudium Speciale specifikt kursus	Godkendt klinisk ophold Klinisk kompetencevurdering nr. 9 Erfaringsregistrering Generel formativ vurdering efter uddannelseselement Formativ mini Cex efter relevante uddannelseselementer.
----	--	---	--	--

11	<i>Anæstesi til karkirurgi: perifer og central karkirurgi</i>	• Kan foretage en præanæstesiologisk vurdering af patientens comorbiditet. • Kan varetage anæstesi- og perioperativt forløb til perifer og central karkirurgi på baggrund af patientens tilstand og indgrebs karakter, herunder aortakirurgi under supervision. • Kan planlægge hæmodynamisk monitoreringsgrad, foretage valg af farmaka. Kan redegøre for indikation, dosering og virkning af mest anvendte anæstesimidler og -teknikker samt kardiovaskulære hjælpestoffer. • Kan varetage relevant perioperativ monitorering; herunder vurdering af transfusionsbehov; diagnostik og behandling af koagulopati hos multitransfunderet patient; kendskab til og behandling af transfusionskomplikationer, samt vurdering af hydreringsstatus, f.eks. vha. FATE. • Kan i samarbejde med kirurg håndtere blodtomhed, afklemning af kar og reperfusion. • Kan indgå i teamsamarbejdet og varetage kommunikation med team, patient og pårørende.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan	Godkendt klinisk ophold Formativ generel vurdering efter uddannelseselementet. Klinisk kompetencevurdering nr. 6 og 10 Udvalgte erfaringsregistreringer.
12	<i>Thoraxanæstesi: thoraxkirurgi på hjerte eller lunger, bronkoskopi</i>	• Kan under supervision gennemføre anæstesi- og perioperativt forløb til hjerte- eller lungekirurgi • Kan redegøre for farmakologi, indikation, dosering og virkning af mest anvendte anæstesimidler og -teknikker samt kardiopulmonale hjælpestoffer. • Kan anvende teknikker vedr. assisteret og kontrolleret ventilation og perfusion i forbindelse med det perioperative forløb • Kan planlægge grad af postoperativ observation og behandling, og evt. indikation for intensiv overvågning. • Kan anvende enlungeventilation, kan anlægge dobbeltløbet tube, kan redegøre for fysiologi ved enlungeventilation. • Kan varetage kommunikation og samarbejde med kirurg, team, patient og pårørende.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan	Godkendt klinisk ophold Formativ generel vurdering efter uddannelseselementet. Kliniske kompetencevurderinger nr. 4, 5 Udvalgte erfaringsregistreringer.

13	<i>Neuroanæstesi: Kranie- og columnatraumer, kraniotomi</i>	• Kan varetage den anæstesiologiske behandling af patienter med forhøjet intrakranielt tryk (SAH, apoplexi mm.) , herunder diagnostik, monitorering og behandling, med specielt fokus på modtagelse, stabilisering og initial behandling af patienten samt indikation for – og gennemførelse af – transport af patienten til højtspecialiseret afsnit. • Kan redegøre for den anæstesiologiske håndtering af kranie- og columnatraumer, fra skadested til intra-hospital behandlingsenhed, herunder prioritering af håndtering af kranietraume i forhold til andre traumer. • Kan varetage kommunikation med behandlingsteam ved primær modtagelse af patienter med intrakraniell patologi. • Kan redegøre for farmakologi og indikation og bivirkninger af de hyppigst anvendte medicamina til denne patientkategori. • Har kendskab peri- og postoperativt forløb tilrettet den neurokirurgiske patient, og kendskab til sedationsregimer, respiratorterapi, hæmodynamiske og intracerebrale monitoreringsmodaliteter.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Godkendt klinisk ophold Formativ generel vurdering efter hvert uddannelseselement. Klinisk kompetencevurdering nr. 7 Udvalgte erfaringsregistreringer.
14	<i>Organ donation: Kan redegøre for anæstesiologisk håndtering af organdonorer</i>	• Kan redegøre for lovgivningsmæssige, etiske og organisatoriske aspekter vedr. organdonation. • Kan redegøre for identifikation af potentielle organdonorer. • Kan redegøre for specielle medicinske og patofysiologiske forhold i relation til donorpleje og gennemførelse af organdonation. • Kan redegøre for kommunikation og samarbejde med pårørende, team og transplantationscenter vedr. gennemførelse af organdonation.	Selvstudium	Vejledersamtale

15	<i>Børneanæstesi: Børn > 2 år, mindre og middelstor kirurgi: Kan varetage anæstesi- og perioperativt forløb for ASA 1 og 2</i>	• Kan præmedicinere børn til mindre og middelstor kirurgi, varetage relevant præmedicinering og informere om fastetidsregler. • Kan foretage relevant valg af anæstesimidler og kunne beregne dosis af disse. • Kan varetage perioperativ smertebehandling, herunder anlæggelse af relevante pædiatriske blokader. • Kan beregne væske-, elektrolyt- og glukoseindgift, blodtabserstatning, samt forebyggelse af varmetab. • Kan redegøre for specielle forhold vedr. luftvejenes anatomi i forskellige aldre, rationalet for valg af intubation vs. larynxmaske i relation til kirurgien. • Kan håndtere alternativer til iv administration af væske og medicin samt teknikker til sedation i forbindelse med undersøgelse eller andre indgreb. • Kan redegøre for og håndtere årsager til pludselig hypoxi under anæstesi og anvende algoritme herfor. • Kan håndtere etiske problemstillinger vedr. informeret samtykke • Kan varetage kommunikation og samarbejde med team, barnet og dets pårørende.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Godkendt klinisk ophold Formativ generel vurdering efter uddannelseselementet. Klinisk kompetencevurdering nr. 8 Udvalgte erfaringsregistreringer.
16	<i>Anæstesi til Øre-, Næse- og Halssygdomme (ØNH)</i>	• Kan varetage anæstesi- og perioperativt forløb til ØNH. • Kan håndtere patienter med patoanatomi i øvre luftveje og hals under sedation og anæstesigivning. • Kan varetage lejring og sikring af patientens luftveje, anæstesiolog/kirurg i samarbejde i samme arbejdsfelt. • Kan varetage postoperativ smertebehandling. • Kan kommunikere og samarbejde med team, patient og pårørende.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan	Godkendt klinisk ophold Udvalgte erfaringsregistreringer. Formativ generel vurdering efter uddannelseselementet

Intensiv terapi				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
17	<i>Varetager intensiv terapi på baggrund af en teoretisk forståelse af kliniske og parakliniske indikatorer for organdysfunktion, som kræver intensiv behandling</i>	• Varetager intensiv terapi i relation til grundlæggende sygdom og andre komplicerende tilstande, prognose på kort og langt sigt. • Vurderer opgavens sværhedsgrad og kompleksitet i forhold til egne ressourcer og kvalifikationer samt den lokale organisations ressourcer og kvalifikationer. Bedømmer herudfra i samarbejde med relevante parter behov for evt. ekspertbistand eller overflyttelse til højt-specialiseret enhed.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Godkendt klinisk ophold Formativ generel vurdering efter hvert uddannelseselement. Formativ mini Cex efter hvert uddannelseselement. Kompetencevurdering nr. 11
18	<i>Vurdering af patient mhp. intensiv behandling</i>	• Vurderer indikation for intensiv terapi ud fra patientens aktuelle tilstand og evt. comorbiditet i samarbejde med stamafdelingen. • Baserer valg på en afvejning af faglig vurdering, respekt for patientens ønsker samt dialog med samarbejdsparter. • Journalfører overvejelser og konklusion.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Godkendt klinisk ophold Formativ generel vurdering efter hvert uddannelseselement Kompetencevurdering nr. 11
19	<i>Modtagelse af intensiv patient</i>	• Kan varetage effektiv håndtering af den nyindlagte patient. • Informerer og kommunikerer relevant med intensivpersonale før modtagelse af ny patient. • Prioriterer og instituerer umiddelbar indsats på baggrund af adækvat fortolkning af kliniske og parakliniske data. • Formulerer og prioriterer problemstillinger og tentative diagnoser og opstiller hensigtsmæssig plan for undersøgelse og behandling samt justering af denne i relation til forløbet. • Sikrer informeret samtykke ved habil patient. • Sikrer dokumentation ved midlertidig ikke habil og varig inhabil patient. • Kommunikerer og samarbejder med patient, pårørende, team og stamafdeling.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Struktureret observation Kompetencevurdering nr. 11 Udvalgte erfaringsregistreringer.

20	<i>Stuegang på intensiv patient</i>	• Specificerer hovedproblemstilling og udarbejder rationel plan for monitorering og diagnostik og behandling. • Specificerer indikatorer og plan for ændring i behandlingsplan, hvor dette er hensigtsmæssigt som følge af patientens tilstand. • Kategoriserer/scorer intensivpatienter i relation til prognostiske overvejelser generelt og i relation til konkret tilfælde ved brug af anerkendt scoringssystem. • Redegør for kendskab til profylakse af komplicerende tilstande til intensiv terapi og i samarbejde med plejepersonalet forbygger disse. • Specificerer kriterier og plan for udskrivelse fra intensiv afdeling i samarbejde med stamafdelingen. • Kommunikerer og samarbejder med patient, pårørende, team og stamafdeling.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikke kurser	Struktureret observation og mundtlig redegørelse Kompetencevurdering nr. 12
21	<i>Varetagelse af patient med multiorgansvigt</i>	• Kan varetage intensiv behandling og foretage kritisk analyse og refleksion over patientforløb i relation til teoretiske og praktiske overvejelser. • Kan redegøre for teoretiske overvejelser vedr. klinisk og patofysiologisk baggrund og årsag til udvikling af multiorgansvigt. • Kan anvende rationelt valg af symptomatiske, causale samt organpreserverende og forebyggende behandlings- og monitoreringsstrategier. • Kan anvende og redegøre for relevante respirationsunderstøttende modi. • Kan anvende og foretage relevante tiltag til optimering af hæmodynamik. • Kan anvende og redegøre for relevante modi for CRRT. • Kan udarbejde relevant væske- og ernæringsplan.	Klinisk oplæring Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Struktureret observation og mundtlig redegørelse Kompetencevurdering nr. 13, 14
22	<i>Afståelse fra eller ophør med intensiv terapi</i>	• Kan under supervision varetage koordineret beslutning om afståelse fra eller ophør med intensiv terapi. • Koordinerer information og diskussion af problemstillingen med de involverede parter. • Kan specificere det etiske, lovgivningsmæssige samt faglige grundlag, som danner baggrund for beslutningen. • Kommunikerer og informerer patient, pårørende, team og stamafdeling.	Klinisk oplæring Selvstudium Speciale specifikt kursus	Vejledersamtale

Akut-, traume- og præhospitalsbehandling				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
23	<i>Kan varetage genoplivning af børn</i>	• Kan anvende algoritmer, teknikker og dosering af medikamina. • Kan redegøre for særlige forhold ved hypoterme patienter. • Kan fungere som teamleder og varetage kommunikation og samarbejde med teamet og pårørende.	Klinisk oplæring Selvstudium Kursus?	Formativ generel vurdering Vejledersamtale
24	<i>Kan varetage genoplivning af nyfødte</i>	• Kan anvende algoritmer, teknikker og dosering af medikamina. • Kan fungere som teamleder og varetage kommunikation og samarbejde med teamet, herunder pædiater.	Klinisk oplæring Selvstudium Speciale specifikt kursus	Formativ generel vurdering Vejledersamtale
25	<i>Transport af patienter: Kan varetage transport af patienter intra- og inter-hospitalt</i>	• Kan vurdere patienters egnethed til transport og iværksættelse af adækvate foranstaltninger til stabilisering af tilstanden før transport. • Kan redegøre for særlige foranstaltninger vedr. monitorering og behandling undervejs. • Kan overdrage ansvaret for patienten herunder aftale med modtager, planlægge og udførelse af transport og videregive ansvaret for patienten. • Kan planlægge teamsammensætningen ud fra patientens tilstand samt opretholdelse af behandlingsniveauet under transporten • Kan instruere medfølgende personale også i tilfælde, hvor man ikke selv deltager i transporten. • Har kendskab til muligheder og begrænsninger under transport, herunder forskellige transportformer som ambulance, specialambulance, helikopter Kan fungere som teamleder og varetage kommunikation og samarbejde med teamet.	Klinisk oplæring Selvstudium Speciale specifikt kursus	Udvalgte erfaringsregistre- ringer Formativ generel vurdering Kompetencevurdering nr. 16

26	<i>Akut medicin: Kan varetage akutte livstruende tilstande som følge af sygdom eller ulykkestilfælde</i>	• Kan iværksætte systematisk undersøgelse af og behandling af livsvigtige funktioner, herunder anvende ABCDE algoritme • Har kendskab til ultralyd som FATE/FAST til vurdering af patienten. • Kan prioritere og organisere situationer, hvor der er flere akutte patienter på en gang. • Kan varetage effektivt teamsamarbejde og indtage teamlederrollen hvor dette er nødvendigt. • Kan foretage kritisk analyse og refleksion over det faktiske forløb. • Kan varetage etiske og praktiske problemstillinger vedr. information af pårørende, samarbejdsparter og andre interessenter.	Klinisk oplæring incl. vagtdeltagelse Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Formativ generel vurdering Kompetencevurdering nr. 16
27	<i>Traumemodtagelse</i>	• Kan iværksætte systematisk undersøgelse og behandling af livsvigtige funktioner hos traumepatient, herunder anvende ABCDE algoritme. • Kan varetage kommunikation med behandler på traumested / primære traumemodtagelse. • Kan redegøre for anvendelse af UL f.eks. FAST ved traumemodtagelse. • Kan prioritere og organisere situationer, hvor der er flere patienter på en gang. • Kan varetage effektivt teamsamarbejde og indtage teamlederrollen hvor dette er nødvendigt. • Kan foretage kritisk analyse og refleksion over det faktiske forløb. • Kan varetage etiske og praktiske problemstillinger vedr. information af pårørende, samarbejdsparter og andre interessenter.	Klinisk oplæring incl. vagtdeltagelse Selvstudium Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Speciale specifikt kursus	Udvalgte erfaringsregistre- ringer. Formativ generel vurdering Formativ mini Cex efter relevante uddannelsesele- menter. Kompetencevurdering nr. 16
28	<i>Præhospital behandling</i>	• Kan redegøre for den præhospitale organisering med fokus på den sundhedsfaglige del. • Kan redegøre for gældende retningslinjer for indsatsledelse, herunder organisering og kommandostruktur præhospitalt. • Kan redegøre for det præhospitale team og deres kompetencer. • Kan varetage kommunikation og samarbejde med AMK (akut medicinsk koordinationscenter). • Kan redegøre for akutte og kritiske tilstande hvor tidlig akut præhospital indsats er relevant. • Kan redegøre for betydningen af kontekst ved behandling i ”uvante” omgivelser. • Under supervision kunne fungere som behandlende læge på lægebil.	Klinisk oplæring Selvstudium – teoretisk viden Klinisk rotationsplan, uddannelsesprogram og individuel uddannelsesplan Lægebil	Godkendt klinisk ophold Udvalgte erfaringsregistre- ringer.

Smertebehandling				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
29	<i>Varetagelse af patient med akutte smerter</i>	• Kan varetage patient med akutte non-maligne smerter. • Tilstræber akutte smerter behandlet til for patienten acceptabelt niveau. • Kan kategorisere smerter i nociceptive, neuropatiske og inflammatoriske smerter. • Kan redegøre for farmakologi og ekvipotens af analgetika og kombinationsbehandling. • Kan redegøre for lokalanalgetiske teknikker. • Kan instituere, titrere og monitorere evidensbaseret smertebehandling ud fra et farmakologisk kendskab til forskellige typer af analgetika og adjuverende farmaka og på baggrund heraf træffe et rationelt valg blandt lægemidler og deres administrationsformer samt kunne kombinere med andre metoder (f.eks. lokalanalgesi). • Kan identificere og planlægge behandling for patienter med komplekse smerteproblematikker, herunder henvisning til ekspertbistand, f.eks. operationspatient med kronisk smertetilstand eller medicinmisbrug. •	Klinisk oplæring uddannelsesplan Selvstudium Speciale specifikt kursus	Formativ generel vurdering Kompetencevurdering nr. 15
30	<i>Varetagelse af patient med cancersmerter og patient med kroniske non-maligne smerter</i>	• Har kendskab til varetagelse af patient med akutte cancersmerter. • Kan redegøre for acceptabelt behandlingsniveau for patienten. • Kan kategorisere cancerrelaterede smerter. • Kan redegøre for basal farmakologisk terapi og symptomlindring. • Har kendskab til behandling efter en bio-psyko-social model der omfatter smertelindring og størst mulig livskvalitet. • Har kendskab til psykologisk-eksistentielle og socialt dominerende problemstillinger. • Kan under supervision identificere og varetage den somatiske del af den samlede problemstilling. • Kan kategorisere smertetyper i nociceptive, neuropatiske og inflammatoriske. • Kan under supervision udarbejde en rationel plan på baggrund af en systematisk smertediagnostik/smerteanalyse, herunder objektiv undersøgelse, inkl. en neurologisk undersøgelse, når dette vurderes relevant	Uddannelsesplan Selvstudium Speciale specifikt kursus	Formativ generel vurdering Kompetencevurdering nr. 15

Kommunikator				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsetode(r) obligatorisk(e)
31	<i>Vanskelig samtale Kan varetage samtaler, hvor der er specielle adfærdsmæssige, kommunikative, etiske, emotionelle eller eksistentielle problemstillinger</i>	• Kan varetage kommunikation med børn og deres forældre, patienter med akutte livstruende tilstande, bevidsthedspåvirkede patienter, umyndige patienter, sproglige eller kulturelle barrierer. • Kan varetage kommunikation med patienter og evt. pårørende i krise • Kan varetage kommunikation med patienter og pårørende i tilfælde af uventede komplikationer, utilsigtede hændelser, utilfredshed og evt. klage over behandling.	Klinisk oplæring Selvstudium	Formativ generel vurdering Kompetencevurdering nr. 17
32	<i>Interprofessionel kommunikation Kan varetage effektiv skriftlig og mundtlig kommunikation med samarbejdspartnere</i>	• Varetager korrekt, tilstrækkelig og overskuelig journalføring og dataregistrering. • Varetager struktureret, fyldestgørende kommunikation ved overdragelse af patientansvar til andre på alle tider af døgnet. • Sikrer modtagerens forståelse af behandlingsplaner, indikatorer for intervention og/eller tilkald af assistance. • Kan afpasse kommunikation og adfærd til situationen og bibeholde konstruktiv og klar kommunikation.	Klinisk oplæring Selvstudium Speciale specifikke kurser	Formativ generel vurdering Formativ mini Cex

Samarbejder				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
33	<i>Teamsamarbejde: Kan varetage konstruktiv teamsamarbejde, vurdere kompetencer i teamet, støtte teammedlemmer og indtage teamlederrollen, hvor dette er behørigt i elektive og akutte situationer</i>	• Indhenter relevant information om teammedlemmernes faglige forudsætninger. • Instruerer teammedlemmerne i deres opgaver, hvor dette er påkrævet. • Udnytter optimalt de menneskelige ressourcer og præciserer teammedlemmernes specifikke roller og funktioner på alle tider døgnet. • Kan vurdere behovet for evt. tilkald af yderligere assistance. • Faciliterer at teamet fremstår loyalt med respekt for de enkeltes meninger og bidrag. • Udviser lydhørhed og respekt for teammedlemmernes input. • Kan håndtere konflikter i teamet. • Kan foretage kritisk analyse og refleksion over det faktiske forløb.	Klinisk oplæring Selvstudium Specialespecifikt kursus	Formativ generel vurdering Formativ mini Cex
34	<i>Tværfagligt samarbejde: Kan arbejde konstruktivt sammen med andre specialer og personalegrupper i elektive og akutte situationer</i>	• Kan koordinere multidisciplinær varetagelse af opgaverne. • Udviser forståelse for og evne til at kommunikere konstruktivt med tværfaglige team. • Kan tilpasse kommunikationen til situationens karakter og krav om handlingsintensitet.	Klinisk oplæring Selvstudium	Formativ generel vurdering Formativ mini Cex
35	<i>Konflikthåndtering: Kan varetage konstruktiv håndtering af konflikter i samarbejdet med andre</i>	• Har forståelse for og anerkender interessekonflikter i samarbejdsrelationer, og i patienter/pårørenderelationer. • Medvirker til aktiv løsning af konflikter.	Klinisk oplæring Selvstudium Specialespecifikt kursus	Formativ generel vurdering

Akademiker				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
36	<i>Egen læring Kan tilrettelægge og gennemføre en kontinuerlig plan for egen læring</i>	• Kan konkretisere egne læringsmål og anvende forskellige læringsmetoder til opnåelse af disse. • Kan dokumentere opnåelse af læringsmål	Uddannelsesplan Vejledning Selvstudium	Uddannelseplan/rapport
37	<i>Undervisning, oplæring af andre Kan planlægge og gennemføre undervisning, oplæring eller vejledning af andre</i>	• Anvender forskellige metoder i relation til den uddannelsessøgendes forudsætninger, det aktuelle emne og målet for læring.	Undervisnings- og evt. vejlederopgaver	Formativ generel vurdering
38	<i>Indhentning af ny viden i relation til praksis Kan foretage en systematisk vurdering af praksis og reflektere over denne i relation til teori og videnskabelig litteratur Kan indhente relevant viden om konkret problemstilling</i>	• Kan formulere en problemstilling og formulere dette til spørgsmål, som kan søges besvaret gennem litteraturen. • Kan foretage fokuseret litteratursøgning, kritisk vurdering af litteratur og diskussion af resultatet i relation til aktuelle problemstillinger. • Kan gennemføre videnssøgning ved konkrete problemstillinger og anvende denne viden i patientbehandling.	Refleksive rapporter Forskningstræningsprojekt Forskningstræningskurser Selvstudium	Forskningstræningsprojekt

Professionel				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
39	<i>Har evne og vilje til kritisk refleksion over egne handlinger, anerkender og håndterer utilsigtede hændelser og evt. fejl</i>	• Følger retningslinjer, instrukser og vejledninger, argumenterer begrundet for afvigelser fra disse. • Kender afdelingens og den nationale politik vedr. håndtering af utilsigtede hændelser og fejl. • Har respekt, forståelse og empati for kolleger og andre, som har haft utilsigtede hændelser eller fejl. • Medvirker til fælles læring af utilsigtede hændelser og evt. fejl.	Klinisk oplæring Selvstudium Morbidity møder Specialespecifikt kursus	Formativ generel vurdering Kompetencevurdering nr. 19
40	<i>Professionel relation til organisationen Udviser opmærksomhed på anæstesiologens særlige rolle og ekspertise specielt ved akutte livstruende situationer, og det professionelle ansvar dette medfører</i>	• Udviser respekt for andres behov for og anmodning om anæstesiologisk ekspertise i en etisk afvejning af patienters behov for anæstesiologisk assistance samt egne og afdelingens ressourcer. • Inddrager patientsikkerhedsaspektet i dagligt arbejde. • Medvirker til konstruktiv og effektiv anvendelse af de anæstesiologiske ressourcer. • Medvirker til at øge kendskab til anæstesiologiske behandlingsmuligheder i organisationen. • Udviser ansvarlighed overfor sig selv, patient, organisation og omverden.	Klinisk oplæring Konferencer Selvstudium Speciale specifikt kursus	Formativ generel vurdering

Organisator og leder				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
41	<i>Arbejdsledelse: Kan i samarbejde med det øvrige personale organisere et effektivt arbejdsflow på operationsgang, operationsstue, intensivafdeling og i vagten</i>	• Kan prioritere og planlægge egne arbejdsopgaver. • Kan prioritere og fordele arbejdsopgaverne i relation til behandlingsbehov, personaleressourcer, organisatoriske forhold og uddannelsesforpligtelse med respekt for effektivitet og sikkerhed i patientbehandling. • Kan instruere og supervisere andre i udførelse af arbejdsopgaver. • Giver konstruktiv feedback på løste opgaver.	Funktion som arbejdsleder	360 ⁰ vurdering Formativ generel vurdering
42	<i>Teamledelse: Varetager teamlederrolle i elektive og akutte situationer</i>	• Indtager teamlederrollen når behørigt. • Inddrager teammedlemmers input i beslutningstagning • Organiserer og prioriterer arbejdet med respekt for krav om effektivitet og sikkerhed i patientvaretagelsen og hensyntagen til egne og organisationens ressourcer. •	Funktion som teamleder	Formativ generel vurdering Formativ mini Cex
43	<i>Mødeledelse: Kan varetage funktion som mødeleder og bidrage til effektiv afvikling af arbejdskonferencer</i>	• Kan strukturere mødeafvikling, foretage relevant opsummering og konklusion. • Er lydhørhed over for mødedeltagerne og giver adækvat og konstruktivt respons på deres bidrag. • Kan foretage effektiv disponering af tid og samt fokusere deltageres diskussion på en ligefrem og uanstødelig måde.	Funktion som mødeleder	Kompetencevurdering nr. 18 Formativ generel vurdering

<i>Sundhedsfremmer</i>				
Nr.	Kompetencer	Konkretisering af mål	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
44	<i>Kan redegøre for livsstilsfaktorer, som påvirker morbiditet og mortalitet i forbindelse med anæstesi og operation og forløb ved kritisk sygdom, som kræver intensiv behandling</i>	• Varetager rådgivning af patienter vedrørende livsstilsfaktorer. • Kan redegøre for mulighed for hjælp til rygestop, alkohol- og medicinafvænning. • Kan redegøre mulighed for hjælp til vægttab.	Klinisk oplæring Selvstudium	Vejledersamtale

3.4.3 Obligatoriske specialespecifikke kurser

Mål og undervisningsmetoder

Kurserne giver en introduktion til alle specialets fire søjler og adresserer de delmål, som er beskrevet i detaljer i sektion 3.4.2. Overordnet er emner udvalgt efter, hvad erfaring viser er vanskeligt at dække i den kliniske uddannelse samt det der indebærer en risiko for patienten. Undervisningsmetoder varierer mellem interaktive forelæsninger, gruppearbejde, case diskussioner, færdighedstræning af kliniske færdigheder, simulationsbaseret træning mv.. Kurserne er primært baseret på aktiv indlæring, hvor deltagerne har forberedt sig enten ved have løst en opgave inden kurset eller ved at have forberedt sig på at præsentere en case på selve kurset. Kurserne vil i de kommende år i stigende grad blive understøttet af forberedelseselementer i form af opgaver, video eksempler som skal gennemgås inden fremmøde på kurset. Disse elementer vil i over tid blive netbaseret. Elektroniske medier vil endvidere blive en vigtig del af opfølgning efter kursus. Simulationsbaseret træning anvendes på mere end 50% af kursusdagene. Kurserne repræsenterer oftest en blanding af de forskellige undervisningsmetoder på den enkelte kursusdag.

Evaluerings af deltagernes kompetence og krav til godkendelse

Evaluerings af deltagernes kompetence foretages på flere af kurserne. Evalueringen foregår i form af teoretiske tests (ofte før-efter test af viden), spørgeskemaer (holdninger, grad af fortrolighed med givne opgaver, vurdering af egen kompetence). Endvidere anvendes på flere af kurserne individ eller team baseret objektiv struktureret klinisk observation ved afslutning af kursus. Deltagerne gennemgår op til 10 stationer med forskellige opgaver. Efterfølgende får deltagerne feedback på opgaveløsning og besked om bestået / ikke bestået. Deltagerne udformer på baggrund af dette en læringsplan, som bringes tilbage den uddannelsesansvarlige i afdelingen, således at deltagerne kan få lagt en plan for yderligere træning.

I øjeblikket er krav til godkendelse for kursus, at deltageren har deltaget aktivt i kurset. I det kommende år vil krav til godkendelse også indebære at opgaver før/efter kurset er udført.

Praktiske forhold

Da kursusmetoderne i stigende grad er simulationsbaserede afholdes de oftest på simulationscentre i samarbejde med eksperter inden for simulationsbaseret træning. Alle kurser afholdes indenfor eget speciale (ingen eksterne kursusudbydere). På nuværende tidspunkt er alle kurserne eksternat kurser, men det diskuteres hvorvidt det første kursus kan konverteres til internat kursus.

Rækkefølgen af kurserne er fastlagt således, at den på bedst mulig måde understøtter de kliniske ophold. En ny kursusrække påbegyndes 2 gange årligt, i maj og november og det tilstræbes at den enkelte læge følger sit hold i hoveduddannelsen. Kurserne er nationale og baseret på samme koncept. Enkelte af kurserne afholdes i 2 regioner, men efter samme skabelon og med samme læringsmål. En detaljeret kursusbeskrivelse kan ses på www.DASAIM.dk

I nedenstående tabel ses en oversigt over navn på kursus, varighed og kort beskrivelse af mål.

Kursus navn	Antal dage	Afholdes år	Mål
Introduktion til hoveduddannelsen	1	1. år	Introduktion til hoveduddannelsen og team samarbejde.
Luftvejshåndtering	3	1. år	Kan varetage håndtering af den normale og den uventede vanskelige luftvej.
Intensiv terapi	3	1. år	Vurdering af patient mhp. intensiv behandling, modtagelse af patient. Initial behandling.
Ultralyd for anæstesiologer	1	1. år	Kan anvende ultralyd som undersøgelsesmetode i anæstesiologisk relevante cases.
Akutte smerter	2	1. år	Varetager patient med akutte (ikke postoperative) smerter.
Kroniske smerter			Kendskab til smertetyper og multimodal behandlingsstrategi
Patientsikkerhed og ikke tekniske færdigheder	3	1. år	Bevarer ro og overblik ved uforudset hændelse. Kommunikation med patient og pårørende. Interprofessionel kommunikation.
Obstetrik og det nyfødte barn	2	2. år	Varetager anæstesiologisk assistance ved forløsning samt håndtering af det nyfødte barn
Børneanæstesi	3	2. år	Børn > 2 år. Børneanæstesi og perioperativt forløb for ASA 1-2.
Avanceret intensiv terapi	3	3. år	Varetagelse af patient med multiorgansvigt. Afståelse eller ophør med terapi. Avanceret hæmodynamik og respirationsunderstøttende behandling.
Neuro, Traume, Præhospital	3	3. år	Kranie og columna traume, organdonation. Modtagelse og behandling af den akutte medicinske patient og traume patient. Transport og præhospital behandling.
Avanceret anæstesi	3	4. år	Gennemfører det perioperative patientforløb, reagerer adækvat ved ændringer. Forståelse for anæstesiologiens rolle ved accelererede patientforløb. Behandlingsgrænser og etiske dilemmaer.
Klinisk beslutningstagen	3	4. år	Professionel relation til organisation og ekspertise i ved akutte livstruende situation. Specifikke mål relateret til specialets 4 søjler.

3.4.4 Obligatorisk forskningstræning

Se beskrivelsen på www.dasaim.dk

4 Dokumentationsdel

Denne del indeholder den dokumentation, der skal foreligge for at lægen i hoveduddannelse kan opnå speciallægeanerkendelse.

Dokumentationen består af:

1. Godkendelse af obligatoriske kompetencer og kurser
2. Attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement i den lægelige videreuddannelse samt for forskningstræningsmodulet

Del 1 udarbejdes af Sundhedsstyrelsen efter indstilling fra specialeselskabet.

Del 2 udarbejdes af Sundhedsstyrelsen.

4.1 Logbog for introduktionsuddannelsen

Se målbeskrivelse for anæstesiologisk introduktionsuddannelse

4.2 Logbog for hoveduddannelsen

4.2.1 Obligatorisk kompetence

Kompetence nr.	Udd. læges navn Cpr.nr. Autorisationsnummer..... Kompetence (tekst)	Dato for godkendelse	Godkendelse ved underskrift og stempel/læseligt navn på underskriver
1	<i>Demonstrerer i varetagelsen af anæstesiologiske opgaver og problemstillinger en basalteoretisk, klinisk og situationsbestemt viden og forståelse samt sufficente kliniske færdigheder</i> Kort 1, 2, GV (Generel Vurdering)		
2	<i>Informerer patienten om det perioperative forløb og evt. risici og indhenter informeret samtykke til specifikke procedurer</i> GV		
3	<i>Gennemfører det perioperative patientforløb i henhold til planen. Anvender relevante sikkerhedsforanstaltninger, er årvågen og forudseende og integrerer information fra monitoreringsdata, de kliniske symptomer og det operative indgreb i en helhedsbedømmelse af patientens tilstand.</i> Kort 3, GV, Mini Cex		
4	<i>Foretager effektiv overlevering af patienten til postoperativ fase</i> GV		
5	<i>Baserer planen for det elektive og det akutte perioperative patientforløb på en afvejning af anæstesiologisk vurdering, respekt for patientens ønsker, i dialog med kirurgen samt de organisatoriske, teknologiske og menneskelige ressourcer</i> GV, Mini Cex		
6	<i>Bevarer ro og overblik ved uforudset hændelse</i> Kort 19, GV		
7	<i>Dagkirurgi: Kan varetage patientforløb og anæstesi til dagkirurg.</i> GV		
8	<i>Anæstesi uden for operationsgang: Kan varetage anæstesiologisk assistance til diverse indgreb</i> Vejledersamtale, GV		
9	<i>Avanceret luftvejshåndtering: Kan varetage håndtering af såvel den normale som den forventede eller uventede vanskelige luftvej</i> OSCE, Uddannelsesplan, GV		
10	<i>Obstetrisk anæstesi: Kan varetage anæstesiologisk assistance ved forløsning vaginalt og anæstesi- og perioperativt forløb ved sectio samt håndtering af det nyfødte barn</i> Kort 10, GV, Mini Cex		
11	<i>Anæstesi til karkirurgi: perifer og central karkirurgi</i> Kort 6, GV		
12	<i>Thoraxanæstesi: thoraxkirurgi på hjerte eller lunger, bronko-/mediastinoskopi</i> Kort 4, 5, GV		

Kompetence nr.	Udd. læges navn Cpr.nr. Autorisationsnummer..... Kompetence (tekst)	Dato for godkendelse	Godkendelse ved underskrift og stempel/læseligt navn på underskriver
13	<i>Neuroanæstesi: Kranie- og columnatraumer, kraniotomi</i> Kort 7, GV		
14	<i>Organ donation: Kan redegøre for anæstesiologisk håndtering af organdonorer</i> Vejledersamtale, GV		
15	<i>Børneanæstesi: Børn > 2 år, mindre og middelstor kirurgi: Kan varetage anæstesi- og perioperativt forløb for ASA 1 og 2</i> Kort 8, GV		
16	<i>Anæstesi til Øre-, Næse- og Halssygdomme (ØNH)</i> GV		
17	<i>Varetager intensiv terapi på baggrund af en teoretisk forståelse af kliniske og parakliniske indikatorer for organdysfunktion, som kræver intensiv behandling</i> Kort 11, GV. Mini Cex		
18	<i>Vurdering af patient mhp. Intensiv behandling</i> Kort 11, GV. Mini Cex		
19	<i>Modtagelse af intensiv patient</i> Kort 11, GV. Mini Cex		
20	<i>Stuegang på intensiv patient</i> Kort 12		
21	<i>Varetagelse af patient med multiorgansvigt</i> Kort 13, 14		
22	<i>Afståelse fra eller ophør med intensiv terapi</i> Vejledersamtale, GV		
23	<i>Kan varetage genoplivning af børn</i> Vejledersamtale GV		
24	<i>Kan varetage genoplivning af nyfødte</i> Vejledersamtale, GV		
25	<i>Transport af patienter: Kan varetage transport af patienter intra- og interhospitalt</i> Kort 16, GV		
26	<i>Akut medicin:</i> <i>Kan varetage akutte livstruende tilstande som følge af sygdom eller ulykkestilfælde</i> Kort 16, GV		

Kompetence nr.	Udd. læges navn Cpr.nr. Autorisationsnummer..... Kompetence (tekst)	Dato for godkendelse	Godkendelse ved underskrift og stempel/læseligt navn på underskriver
27	Traumemodtagelse Kort 16, GV		
28	Præhospital behandling Kort 16, GV		
29	Varetagelse af patient med akutte smerter Kort 15, GV		
30	Varetagelse af patient med cancersmerter og patient med kroniske non-maligne smerter Kort 15, GV		
31	Vanskelig samtale Kan varetage samtaler, hvor der er specielle adfærdsmæssige, kommunikative, etiske, emotionelle eller eksistentielle problemstillinger Kort 17, GV		
32 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	Interprofessionel kommunikation Kan varetage effektiv skriftlig og mundtlig kommunikation med samarbejdspartnere GV, Mini Cex		
33 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	Teamsamarbejde: Kan varetage konstruktiv teamsamarbejde, vurdere kompetencer i teamet, støtte teammedlemmer og indtage teamlederrollen, hvor dette er behørigt i elektive og akutte situationer GV, Mini Cex		
34 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	Tværfagligt samarbejde: Kan arbejde konstruktivt sammen med andre specialer og personalegruppert i elektive og akutte situationer GV, Mini Cex		
35 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	Konflikthåndtering: Kan varetage konstruktiv håndtering af konflikter i samarbejdet med andre GV		
36 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	Egen læring: Kan tilrettelægge og gennemføre en kontinuerlig plan for egen læring Uddannelsesplaner		
37 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	Undervisning, oplæring af andre Kan planlægge og gennemføre undervisning, oplæring eller vejledning af andre GV		
38	Indhentning af ny viden i relation til praksis Kan foretage en systematisk vurdering af praksis og reflektere over denne i relation til teori og videnskabelig litteratur Kan indhente relevant viden om konkret problemstilling Forskningstræningsprojekt		
39	Har evne og vilje til kritisk refleksion over egne handlinger, anerkender og håndterer utilsigtede hændelser og evt. fejl Kort 19, GV		

Kompetence nr.	Udd. læges navn Cpr.nr. Autorisationsnummer..... Kompetence (tekst)	Dato for godkendelse	Godkendelse ved underskrift og stempel/læseligt navn på underskriver
40 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	<i>Professionel relation til organisationen Udviser opmærksomhed på anæstesiologens særlige rolle og ekspertise specielt ved akutte livstruende situationer, og det professionelle ansvar dette medfører</i> GV		
41 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	<i>Arbejdsledelse: Kan i samarbejde med det øvrige personale organisere et effektivt arbejdsflow på operationsgang, operationsstue, intensivafdeling og i vagten</i> 360 ⁰ vurdering, GV		
42 Underskrives ved afslutning af HU-uddannelsen	<i>Teamledelse: Varetager teamlederrolle i elektive og akutte situationer</i> GV, Mini Cex		
43	<i>Mødeledelse: Kan varetage funktion som mødeleder og bidrage til effektiv afvikling af arbejdskonferencer</i> Kort 18, GV		
44	<i>Kan redegøre for livsstilsfaktorer, som påvirker morbiditet og mortalitet i forbindelse med anæstesi og operation og forløb ved kritisk sygdom, som kræver intensiv behandling</i> Vejledersamtale		

Obligatoriske kompetencer

Generelle kurser

Kurstitel	Udd. læges navn:..... Cpr.nr. Kursusperiode	Dato for godkendelse	Godkendelse ved under- skrift og stempel/læseligt navn på underskriver
Kursus i sundhedsvæsenets organisation og ledelse 1			
Kursus i sundhedsvæsenets organisation og ledelse 2			
Kursus i sundhedsvæsenets organisation og ledelse 3			

Specialespecifikke kurser

Kurstitel	Udd. læges navn: Cpr.nr. Kursusperiode	Dato for godkendelse	Godkendelse ved underskrift og stempel/læseligt navn på underskriver
Introduktion til hoveduddannelsen			
Luftvejshåndtering			
Intensiv terapi			
Ultralyd for anæstesiologer			
Akutte smerter Kroniske smerter			
Patientsikkerhed og ikke tekniske færdigheder			
Obstetrik og det nyfødte barn			
Børneanæstesi			
Avanceret intensiv terapi			
Neuro, Traume, Præhospital			
Avanceret anæstesi			
Klinisk beslutningstagen			

Attestation af hovedkursuslederen

Attestation for at alle specialespecifikke kurser er gennemført og godkendt	Dato, underskrift og stempel/læseligt navn
---	--

Mini clinical Examination Mini Cex	Udd. læges navn:.....	Dato for godkendelse	Godkendelse ved underskrift og stempel/læseligt navn på underskriver
	Cpr.nr.		
	Kursusperiode		

Attestation af uddannelsesansvarlige overlæge i sidste uddannelsesforløb:

Attestation for at sidste Mini Clinical Examination, Mini Cex, er gennemført og scoring befinder sig i ”på forventet niveau” eller i ”over forventet niveau”.

Dato, underskrift og stempel/læseligt navn

4.2.2 Attestation for gennemført forskningstræning

Skemaet: Attestation for gennemført forskningstræningsmodul findes på [Sundhedsstyrelsen hjemmeside](#). Skemaet underskrives af den uddannelsesansvarlige overlæge eller forskningsansvarlig overlæge.

4.2.3 Attestation for godkendte ansættelser

Skemaet: Attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement i den lægelige videreuddannelse findes på [Sundhedsstyrelsen hjemmeside](#). Skemaet underskrives af den uddannelsesansvarlige overlæge.

5 Nyttige links

5.1 Generelle links

[Sundhedsstyrelsen, special- og videreuddannelse](#)

[Organisationen af lægevidenskabelige selskaber \(Tidligere Dansk Medicinsk Selskab\)](#)

De regionale videreuddannelsessekretariater:

[Videreuddannelsesregion Nord](#)

[Videreuddannelsesregion Syd](#)

[Videreuddannelsesregion Øst](#)

5.2 Specialespecifikke links

www.dasaim.dk